

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium

registrikood: 80013459

tänavanimi, Tõnismägi

maja number 2

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10122

telefon: +372 6307186, +372 55544740

e-posti aadress: elnet@elnet.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	26
Bilanss	26
Tulemiaruanne	27
Rahavoogude aruanne	28
Netovara muutuste aruanne	29
Raamatupidamise aastaaruande lisad	30
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	30
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksud	31
Lisa 3 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	32
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	32
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	33
Lisa 6 Võlad ja ettemaksud	34
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	34
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	34
Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud	35
Lisa 10 Annetused ja toetused	35
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	36
Lisa 12 Tööjõukulud	36
Lisa 13 Seotud osapooled	36
Aruande allkirjad	37
Vandeauditori aruanne	38

EESTI RAAMATUKOGUVÕRGU KONSORTSIUMI
TEGEVUSARUANNE 2017

Koostanud: tegevdirektor Kristina Pai
arendusjuht Riin Olonen

1. ORGANISATSIION

Seisuga 31. 12. 2017 oli ELNET Konsortsiumil 9 liiget ja 9 partnerit. Kokku osales konsortsiumi töös 18 liikmes- ja partnerraamatukogu. 2017. aastal uusi ELNETiga liitujaid ei olnud.

Juhatuse liikmed olid kuni 5. maini 2017 Janne Andresoo (RR), Liisi Lembinen (TÜ, juhatuse esinaine), Merike Kiipus (EKM), Andres Kollist (TLÜ) ja Kaie Holm (TlnKR). 5. mai 2017 valiti ühehäälselt uuteks juhatuse liikmeteks Janne Andresoo (RR), Merike Kiipus (Kirjandusmuuseum, partnerite esindaja), Andres Kollist (TLÜ); Liisi Lembinen (TÜ, juhatuse esinaine); Asko Tamme (TrtLR).

Aasta jooksul toimus 6 juhatuse koosolekut ja 3 üldkoosolekut. Üldkoosolekutel kinnitati 2016. aasta majandusaasta aruanne, 2017. aasta eelarve, tööplaan, liikme- ja teenustasu maksmise kord, infosüsteemide (ESTER, ISE, EMS, E-varamu portaal) arendused, 2018. aasta eelarve projekt, 2018. aasta liikme- ja partnerlustasu maksmise korra projekt. Seoses Riigihangete seadus muutumisega kinnitati uus ELNETi hankekord. Üldkoosolek kinnitas uue juhatuse koosseisu ja valis ametisse uue tegevdirektori.

Seisuga 31.12. 2017 oli ELNET Konsortsiumis 13 töölepinguga töötajat (TE 5,15): Mare-Nelli Ilus (kuni 1. 08. 2017), Kristina Pai (alates 1. 08. 2017), Riin Olonen, Piret Zettur, Kill Kask, Urmas Sinisalu, Katriin Kaljovee (kuni 1. 08. 2017), Elena Sipria Mironov (alates 1. 08. 2017), Peeter Kondratjev, Ave Janu, Sirje Nilbe, Külli Solo, Marika Meltsas. Liisi Lembinen tegutses juhatuse liikme lepingu alusel. Aasta jooksul tehti väiksemamahulisi ja tähtajalisi töid 10 tööettevõtte- või käsunduslepingu alusel (Jane Makke, Kadi Mälton, Mari Kannussaar, Sven Pöder, Margit Teesalu-Kranich, Siim Liivand, Signe Tõnisson, Ehtel Taevere, Külli Moont, Urmas Sinisalu).

Tegevdirektorina töötas kuni 1. 08. 2017 Mare-Nelli Ilus ja alates 1. 08. 2017 Kristina Pai; arendusjuhina Riin Olonen, veebihaldurina Margit Teesalu-Kranich.

Infosüsteemi ESTER spetsialistidest jätkasid üldhaldurina Piret Zettur, riistvara haldurina Kalju Kill Kask, IT spetsialistina Urmas Sinisalu ja veebikataloogi haldurina Ave Janu.

EMSi haldurina jätkas Sirje Nilbe ja ISE haldurina Külli Solo. 2017. lisandusid Urmas Sinisalu tööde nimistusse ka KRASi halduri kohustused. E-varamu portaali haldurina jätkas Peeter Kondratjev ning konsultandina Sven Pöder.

E-teadusandmebaaside hangetega tegelesid ühishangete administraator Marika Meltsas ja kuni 1. 08. 2017 assistent Katriin Kaljovee, kelle töö võttis alates 1. 08. 2017 üle ühishangete administraator Elena Sipria-Mironov.

ELNET Konsortsiumi 2017.a. eelarve tulud-kulud on toodud lisas 5.

ELNET Konsortsiumi tänukirjad pälvisid:

- Mare-Nelli Ilus, ELNET – pikaajalise pühendumise ja hoolimise eest konsortsiumi elu korraldamisel,
- Ave Janu, ELNET – suurepärase töö eest e-kataloogi ESTER haldamisel ja arendamisel,

- Kalju Kill Kask, ELNET – kindla ja väsimatu tegutsemise eest infosüsteemi tehnilise toe pakkumisel ja turvalisuse eest võitlemisel,
- Siim Liivand, TTÜR – tõhusa abi eest e-kataloogi ESTER arendamisel,
- Jane Makke, RR – tulemusrikka töö eest töörühma juhtimisel ning uute ideede ja meeldiva koostöö eest arendusprojektides,
- Piret Zettur, TÜR – aktiivse ja asjaliku tegutsemise eest infosüsteemi haldamisel ja arendamisel ning uute raamatukogude integreerimisel ESTERi perre.

Vastavalt 01. 09. 2017 jõustunud riigihangete seaduses kehtestatud normidele ja piirmääradele koostati 2017. a. sügisel uus ELNET-i hankekord ning muudeti vastavalt sellele ka 2017. aasta hankeplaani.

2. RAAMATUKOGUSÜSTEEM SIERRA/MILLENNIUM

E-kataloogis ESTER (<http://www.ester.ee>) osalevad kõik konsortsiumi liikmes- ja partner-raamatukogud. Eesti artiklite andmebaasis ISE (<http://ise.elnet.ee>) osalevad 11 raamatukogu. Kokku on raamatukogudel süsteemis töötajatele 561 samaaegse kasutuse litsentsi (lisas 2). Andmebaase varundatakse üle võrgu Tartu Ülikooli varundussüsteemi.

Aastal 2017 oli Haridus- ja Teadusministeeriumi riigieelarveline eraldis infosüsteemi hoolduseks ja arenduseks kokku 153 068 eurot.

2.1. Riist- ja tarkvara

Sierra töötab kahe serveriga – rakendusserver ja andmebaasiserver (mõlemad on Fujitsu PRIMERGY RX600S6, asuvad Tartu Ülikooli Raamatukogus). Seisuga 31. 12. 2017 oli Sierrast kasutusel versioon 3.1. Tarkvara uuendati aasta jooksul kahel korral. Artiklite andmebaasi ISE haldamisel kasutatakse endiselt Millenniumi. Tekstipõhiste funktsioonidega töötamiseks (veel vähesed funktsioonid süsteemi halduses) kasutatakse endiselt vabavaralist putty't.

Veebilinkide kontrollimiseks kasutatakse Terry Reese'i loodud vabavaralist tarkvarapaketti MarcEdit (koostatud on ka vastavad juhendmaterjalid). ID-kaardi kasutamiseks Sierras rakendatakse ELNET Konsortsiumis väljatöötatud tarkvara ELNET-ID. E-kataloogi ESTER teenuste rikastamiseks on kasutusel samuti konsortsiumis loodud avakogujuhi tarkvara ja erinevad javascripti rakendused.

On loodud lahendused varasemate e-kataloogide ESTER Tallinna (tallinn.ester.ee) ja ESTER Tartu (tartu.ester.ee) püsilinkide suunamiseks aadressile www.ester.ee ning infosüsteemide ESTER Tallinn ja ESTER Tartu liitmisejärgsel kirjete toimetamisel vajalike kontrollide teostamiseks (koopiad e-kataloogide ESTER Tallinn ja ESTER Tartu andmete liitmise-eelsest seisust asuvad aadressidel vanatallinn.ester.ee ja vanatartu.ester.ee). Ka nimetatud serverid asuvad Tartu Ülikooli Raamatukogus.

Turvalise ühenduse jaoks rakendatakse e-kataloogis ESTER Thawte 123 ssl-sertifikaate.

Seoses Tartu Ülikooli Raamatukogu remondiga on riistvara kolitud remondi ajaks TÜ serveriruumi (Jakobi 2).

Olulisemad teenuse katkestuse juhtumid olid küberrünnakud TÜ võrkudele 15.12 ja 20.12, mille tõttu olid kättesaamatud kõik serverid. Mõlemal korral taastati ühendus mõne tunni jooksul.

2.2. E-kataloog ESTER

Konsortsiumi liikmete ja partneritena võib infosüsteemi ESTER kasutajateks pidada 18 Eesti raamatukogu, kuid erinevaid asukohti, mida lugejad saavad e-kataloogis piiritleda, on ca 100 (asukohakoode on süsteemis kasutusel kokku 1263).

E-kataloogi maht (seisuga 31. 12. 2017 oli kokku 3 102 124 nimetust ja 9 763 649 eksemplari (aastane juurdekasv vastavalt 61 054 nimetust ja 235 968 eksemplari). Aasta jooksul vormistati kataloogis kokku 1 979 842 laenutust (2016. aastal – 2 088 355 laenutust) ja 1 654 878 laenutähtaja pikendust (2016. aastal 1 691 628 laenutähtaja pikendust).

Järjest rohkem kasutatakse e-kataloogi mobiilseadmetelt. Infosüsteemi poole pöörduakse kõikidest Eesti maakondadest, samuti välisriikidest.

Olulisemad tegevused 2017. aastal olid seotud „Kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi“ (KRAS) tarkvara arendamise ja juurutamisega, uue ESTERi raamatukogu süsteemi integreerimisega, laadimistabelite korrastamise ja uuendamisega ning projektidele „ESTERi rikastamine kaanepiltidega“ ja „M-ESTER“ ajakohastatud kirjelduste loomisega.

E-kataloogiga liitus 2016. a. lõpus Rahvusarhiivi raamatukogu, sellega seoses toimusid mitmed tööd (kirjete kataloogi laadimine, töötajate koolitamine jm) 2017. aastal. Lisaks sai Tartu Ülikooli raamatukogu koosseisus oma skoobiga avalikuks Tartu Observatooriumi raamatukogu ja Eesti Loodusuurijate Seltsi raamatukogu ning Tallinna Keskraamatukogu koosseisus Tallinna Loomaaia raamatukogu. Eesti Rahvusraamatukogu koostööpartnerina liitus e-kataloogiga Arvo Pärdi Keskuse raamatukogu, andmete avalikustamine e-kataloogis jääb 2018. aastasse.

2017. aastasse jäi kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi (KRAS) loomise lõpetamine ja liidestamine e-kataloogiga ning turvatestide läbimine. Süsteemi eesmärgiks on pakkuda mitmekesist kasutajate autoriseerimise võimalust (kasutajatunnus, ID-kaart, Mobiil-ID, TAAT). Uutele kasutajatele loodi võimalus ennast ise veebis soovitud raamatukogu lugejaks registreeruda. Iga raamatukogu sai ise teha registreerumisvormid ja valida, milliseid autentimismeetodeid kasutada (ID-kaart, Mobiil-ID, TAAT või lubada täita vorm käsitsi), milliseid välju lugeja peab täitma ja kas allkirjastamine toimub veebis või ka raamatukogus kohapeal.

Samuti said raamatukogud otsustada, kas lubada lugejatel ise lugejakaardi aegumisel andmeid uuendada ja mis tingimustel seda teha saab (näiteks kui ei ole võlgnevusi ega üle tähtaja läinud teavikuid) või milliste vahenditega lubada kasutajatel autentida e-kataloogi ESTER.

KRAS sai lugejatele kättesaadavaks alates 27. 08. 2017. Praeguseks on keskkonnas loodud 38 erinevat raamatukogu profiili. KRASi vahendusel registreeris 2017. aastal raamatukogudesse 4 708 uut lugejat. Üle 80% (132 586 sisselogimist 159 773-st) kasutati sisselogimisel endiselt

tavapäraselt kasutajatunnust/salasõna, 20 923 korral kasutati ID-kaarti, 6 300 korral Mobiil-ID-d ja 899 korral logiti Minu ESTERisse TAATI kasutades.

2017. a jätkati e-kataloogi Eesti kaanepiltide jm lisainfoga rikastamise ja nutiseadmetele orienteeritud m-ESTERi loomise ühisprojektile rahastamise leidmisega: võeti indikatiivseid hinnapakumisi, täpsustati tehnilist kirjeldust ja koostati taotlus projekti rahastamiseks struktuuritoetuste taotlusvoorst "Avalike teenuste arendamine IKT võimaluste abil". Riigihanke protsessis osutusid aga laekunud pakkumised kavandatust tunduvalt kallimaks ja projekti ülekulu ei oleks konsortsiumil õnnestunud jooksvast eelarvest katta. Hange tühistati ja soovitud arenduste rahastamise küsimustega tegeletakse 2018. aastal edasi.

Avakogujuhi tarkvara edasiarendus jäi ootele, töö võetakse ette 2018. aastal.

Lisaks optimeeriti ja parendati aasta jooksul mitmeid e-kataloogi funktsioone, „Pane tähele“ rubriigis reklaamiti e-kataloogi erinevaid teenuseid. Regulaarselt lisati uudiseid ka e-kataloogi Facebooki lehele (<https://www.facebook.com/ekataloogESTER>).

Jätkusid ka tööd andmebaasi korrastamisel - **kirjete mestimine ja toimetamine**. Juulis 2014 toimunud Tallinna ja Tartu kataloogide ühendamise tulemusel oli automaatselt liitunud kirjeid 252 997, millest pooled, ehk 147 475 moodustasid rahvusteaviku kirjed. Ülejäänud kirjed tulid Tartu kataloogist ühiskataloogi uute kirjetena. Juba teist aastat on raamatukogude panus kirjete mestimisel ja toimetamisel tugevalt langenud. Kui 2015. aastal liideti kokku 64 308 kirjet (sh 23 653 rahvusteavikute kirjet), siis 2016. aastal oli see arv 35 066 ja 2017.aastal 35 954. Automaatselt liitunud kirjeid korrastati ehk toimetati 2016. aastal kokku 33 010 ja 2017. aastal 11 280.

	Liitmine				Toimetamine			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Rahvusteavik	9 735	23 653	9 632	7 226	6 673	10 485	10 906	5 408
Muu teavik	12 592	40 655	25 434	28 728	7 761	26 133	22 104	5 872
KOKKU	22 327	64 308	35 066	35 954	14 434	36 618	33 010	11 280

Rahvusteavikute kirjete korrastamisel on möödunud aasta lõpuks käsitsi liidetud:

- 1) aastatel 1525 - 1900 ja alates 1990. aastast ilmunud raamatute kirjed;
- 2) aastast 1918 ilmunud, sh jooksvalt ilmuvate jadaväljaannete kirjed;
- 3) kõik noodikirjed;
- 4) kõik kaarditeavikute kirjed;
- 5) kõik muusikaliste auviste kirjed

2017. aasta kevadel alustas kataloogimise ja nimenormandmete töörühma juures tegevust töögrupp eesmärgiga koostada uuele kataloogimisstandardile RDA (*Resource Description and Access*) üleminekuks projekti kirjeldus ja ajakava. Dokument valmis septembri lõpuks ja seda esitleti detsembris toimunud juhatuse koosolekul. Otsuse tegemine uue standardi juurutamise asjus lükati 2018. aastasse.

2.3. Eesti artiklite andmebaas ISE

Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* (<http://ise.elnet.ee>) koostatakse peamiselt Eestis ilmuvate ajalehtede, ajakirjade, artiklikogumike ja jätkväljaannete põhjal. Andmebaasi loomisel kasutatakse tarkvarasüsteemi *Millennium* täiendavat moodulit *Local Reference Database*. Andmebaas asub samas serveris e-kataloogi ESTER andmebaasiga. Koostöös osalevate raamatukogude arv on vähenenud. Aastal 2017 osales andmebaasi täiendamisel 11 ELNET Konsortsiumi liikmes- ja partnerraamatukogu.

Seisuga 31. 12. 2017 oli andmebaasis 1 833 240 biblio- ja 61 601 normikirjet, neist varjatuna 2 414 bibliokirjet, mida peale konverteerimist ei ole jõutud veel üle kontrollida. Aasta jooksul sisestati kokku 21 253 bibliokirjet. *Google Analytics*'i andmetel kasutati andmebaasi ISE 2017. aastal 98 564 korral (lisa 3).

2017. aastal jätkus ebamäärasus baasi tuleviku suhtes. Millennium, milles artiklite andmebaasi koostatakse, on aegunud: puudu on OAI andmevahetus, isikustatud teenused, mobiilirakendus jne. Konkreetseid lahendusi tarkvarafirma seni välja pakkunud ei ole. Innovative' arendused, mis viiksid ISE andmebaasi e-kataloogi tarkvaraga (Sierra) samale tasemele, võtavad veel ca 2-3 aastat aega.

Väljaandeid bibliografeeriti 2017. aastal põhiliselt raamatukogude oma teemabaaside koostamise eesmärgil. Sisestatud kirjed lisati ka temaatiliselt sobivatesse ISE alambaasidesse. Need raamatukogud, kellel ISEs oma teemabaase ei ole, enamasti ISE teemabaasidesse enam kirjeid ei sisesta, kuna lugejateeninduses kasutatakse alternatiivina DIGARi Eesti artiklite portaali *dea.digar.ee*.

Andmebaasis ISE jätkatakse täies mahus bibliografeerimist järgmistel teemadel: õigus, sõjandus, siseturvalisus, Vabariigi Presidendi tegevus, ehituse ja tehnikaga seonduv, Eesti ajakirjanduses ja kogumikes ilmunud reprod ja fotod, Tartu kodulugu ja Tartu personaalia, Tallinna Ülikooliga seonduv, välis-eesti artiklid.

Täielikult on bibliografeeritud järgmised väljaanded: Kaitse Kodu, Sõdur, Sõjateadlane, Journal on Baltic Security; kaitseväe, sõjanduse ja sõjaajaloo aastaraamatud, Juridica, Juridica International, Notar Bene, Õiguskeel, Kohtute aastaraamat, Digi, Ehitaja (ka vene k), Elektriala, Inseneeria, Oil Shale, Methis, Paar sammukest, Pro Folkloristica, Muusikaalased aastaraamatud, Res Musica, Töid muusikateooria alalt, Tartu Linnamuuseumi aastaraamat, Tartu Postimees (Tartut ja Tartus tegutsevaid isikuid käsitlevad artiklid), Tallinna Ülikooli ajakiri.

Andmebaasi kasutamise ja koostamine käigus mestitakse topeltkirjed ning ühtlustatakse autori- ja personaaliaregistrite nimesid.

2017. aastaks kavandatud konverteerimised lükkusid 2018. aastasse. Rahvusraamatukogul on plaanis konverteerida ProCite baasis *Välisartiklid* olevad kirjed skoopi *Õigusartikleid välisajakirjadest* (aastad 2010 - 2015, umbes 12 000 kirjet) ning kirjed ProCite baasist *Estonica* ISE vastavatesse teemabaasidesse, kokku üle 10 000 kirje.

3. EESTI MÄRKŠÖNASTIK (EMS)

EMS on kõiki ainevaldkondi hõlmav tesauruse struktuuriga märksõnastik erilaadiliste teavikute eestikeelseks märksõnastamiseks ja infootsinguks. EMSi koostasid aastal 2017 Eesti Rahvusraamatukogu, Tartu Ülikooli Raamatukogu ja Balti Kaitsekolledži raamatukogu. Jooksva toimetamisega tegeles 19-liikmeline toimetus. Andmebaasi varundatakse üle võrgu Tartu Ülikooli varundussüsteemi.

Seoses serveri vahetuse ja uue baastarkvaraga kohandati ka EMSi tarkvara. Uuendatud tarkvara baasil õnnestus paremaks teha ka veebiteenus – masinpäringud andmebaasi. Päringud on võimalikud sõna, sõnaosa ja kirje ID järgi, väljundiks saab valida mnemoonilise MARC21-kirje, masinloetava MARC21-kirje või MARCXML-kirje.

2017. aastal lisandus e-kataloogi ESTER, andmebaasi ISE ja rahvaraamatukogude sooviavalduste põhjal EMSi 765 uut kirjet (328 märksõna ja 437 äraviiteterminit), kustutati 58 ning parandati 1 856 kirjet). Aasta lõpu seisuga oli EMSis 60 241 kirjet (39 259 normimärksõna ja 20 981 äraviiteterminit).

Uusi ja muudetud märksõnakirjeid on perioodiliselt konverteeritud MARC21-vormingusse ning laaditud e-kataloogi ESTER (Sierras) ja andmebaasi ISE (Millenniumis). Aasta jooksul toimus 11 laadimist. Samad uuendused edastati ka Uraniale URRAMI märksõnastikumooduli jaoks.

Lõpule sai viidud juba 2015. aastal otsustatud avatud sõnarühmade likvideerimine, sest need tekitasid märksõnastiku kasutajates segadust (kuidas neisse rühmadesse kuuluvaid märksõnu sõnastada ja milliseid MARC-välju nende jaoks kasutada). Need raskendasid ka märksõnade kasutamise normikohasuse kontrolli.

Eeltööna vormimärksõnade loendi esituse kasutajasõbralikumaks muutmiseks märgistati soovitatavad vormimärksõnad vastava koodiga (1312 kirjet).

Üks EMSi teenuseid on püsitaadistus uute, muudetud ja kustutatud märksõnade kohta. Aasta lõpuks oli vastava teenuse tellinud 197 inimest. Püsitaadistus saadeti tellijatele 11 korral.

Google Analyticsi andmetel kasutati EMSi 2017. a 39 759 korda (see on ca 2 000 seansi vähem kui 2016. aastal). Eri kasutajaid oli 13 536. Ligi 33% kasutuskordadest olid esmakordsed. Keskmine seansi pikkus ulatus aastal 2017 veidi üle 10 minuti.

Vaadatud lehekülgede arv – 511 844, lehekülgi seansi kohta – 12,1. Külastusi Eestist oli 98,4%; USAst 0,4% (170), järgnesid Holland, Soome, Hiina, Venemaa, Rootsi, Saksamaa jne.

4. NIMENORMANDMETE ANDMEBAAS (NABA)

NABA loomise eesmärk oli võtta kasutusele süsteem, millesse koondada Eesti erinevates raamatukogudes loodavad normikirjed isikutele, asutustele, ajutistele kollektiividele ja ühtluspealkirjadele. 2017. aastal oli arendus endiselt külmutatud seisus ning normikirjete loomine ja haldamine toimub Sierra (ja Millenniumi) keskkonnas.

Alates 2017. aasta esimesest poolest on ELNET Konsortsiumi raamatukogude poolt koostatavad normikirjed isikutele ja kollektiividele liidestatud VIAFig. VIAF on OCLC poolt

hallatav rahvusvaheline autoriteetfail, mis koondab ning seob üheks tervikuks üksikute rahvusriikide poolt koostatavad normikirjed/autoriteetfailid. Tänapäevaks on VIAFis partnereid kõikjalt maailmast ning osalejate arv on juba 56.

Eestist saadeti autoriteetfailiga liidestamiseks kõik meie e-kataloogis ESTER olevad isikute, kollektiivide ja ajutiste kollektiivide normikirjed autoriregistrist ning rahvusbibliograafia kogumisse kuuluvad bibliokirjed. Kõik saadetud normikirjed tehakse kättesaadavaks VIAFi ning WorldCati kaudu, nimetuste andmed (bibliokirjed) on aga kättesaadavad üksnes VIAFist, seotuna konkreetsete normikirjetega.

Teisel poolaastal tegeleti kataloogimise ja nimenormandmete töörühmas isikunime normikirjetega, võimaldamaks taaskasutada USA Kongressi raamatukogu poolt loodud normikirjeid välismaistele autoritele. Jätkus töö ettepanekuga reformida normikirjete koostamise ja pealdiste kasutamise põhimõtteid. Võeti vastu otsus hakata autoriregistrisse moodustama kahe paralleelse normikirje asemel ühte normikirjet. Otsust ei ole veel realselt rakendama asutud, sest puudub rakenduskava. Uuel aastal tegeletakse teemaga edasi ning loobutaks erinevate kirjasüsteemide kasutamisest pealdistena.

5. KOOSTÖÖPROJEKT DEA

Projektis „Digiteeritud Eesti Ajalehed“ osalevad: ELNET Konsortsium (riist- ja tarkvara omanik), Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu ja Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu.

Aastal 2017 materjali andmebaasi ei lisandunud. Seega oli DEA-s seisuga 31. 12. 2017 avalikult kättesaadavana endiselt kokku 474 nimetust (1 329 404 lehekülge; koos varukoopiatega kokku ligi 4,3 TB). Töötaja poolel on DEA maht 554 nimetust ja 1 455 324 lehekülge.

Vahe põhjuseks on peamiselt lühiajaliselt ilmunud ajalehed, mis sageli on ilmunud vaid ühe – kahe numbrilise ulatuses. Kuna nende lisamine dea.nlib.ee väljaannete nimekirja oleks muutnud nimekirja lugejale raskesti hallatavaks, peatati materjali avamine lugejale, kuni leitakse lahendus ühe-, kahenumbriliste nimetuste kuvamiseks süsteemis.

Kuigi andmebaasi ei täiendata, on sel kindel kasutajaskond. Aasta jooksul kasutati andmebaasi 103 445 korral (33 690 unikaalset kasutajat).

Lahenduse leidmisega dea.nlib.ee keskkonnas enam ei tegeleta, kuna andmebaasi DEA enam ei täiendata. Eesti Rahvusraamatukogu konverteerib andmed DIGARi Eesti artiklite portaali (dea.digar.ee) ja selle raames saavad senised pildifailid juurde ka automaatse tekstivastuse. Peale seda, kui kogu andmestruktuur on uues keskkonnas kättesaadavaks tehtud, suletakse senine DEA andmebaas, eeldatavalt 2018. aastal.

6. E-TEADUSANDMEBAASID

Haridus- ja Teadusministeeriumi eraldis e-teadusandmebaaside hankimiseks oli 2017. aastal 3 121 363,00 eurot. **Juurdepääs kõikidele tegevuskavas planeeritud andmebaaside on soetatud.** Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium tagas juurdepääsu järgmistele andmebaasidele:

ScienceDirect
 Wiley e-ajakirjad
 Springer Nature e-ajakirjad
 Web of Science
 IEEE Xplore
 Scopus
 ACS (American Chemical Society) e-ajakirjad
 EBSCO Publishing andmebaasid
 ebrary
 American Physical Society e-ajakirjad, PROLA
 American Institute of Physics e-ajakirjad
 PsycArticles
 Institute of Physics (IOP) e-ajakirjad
 RSC (Royal Society of Chemistry) e-ajakirjad
 Cambridge University Press e-ajakirjad
 Grove Music, Grove Art
 RILM, RIPM
 MathSciNet
 Oxford University Press e-ajakirjad.

ELNETi vahendusel hankisid raamatukogud lisaks HTMi toetusele ka oma eelarvest mitmeid vajalikke andmebaase.

EBSCO/eIFL projekt

EBSCO Publishing andmebaaside riigilitsentsi aktiivselt kasutavaid asutusi oli 46. Aasta jooksul loeti / salvestati EBSCO andmebaaside kaudu 486 869 artiklit. See tulemus on võrreldes 2016. aastaga 61 823 võrra suurem. Statistika näitab, et alla laetud artiklite arvu põhjal olid aktiivseimad kasutajad avalik-õiguslikud ülikoolid (67%), rakenduslikud kõrgkoolid (19, 9%) ja eraülikoolid (6,7%).

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Artiklid	486869	425046	503228	511904	498723	446090	369951

7. E-VARAMU PORTAAL

E-varamu portaali eesmärk on koondada kokku Eesti digitaalne kultuuri- ja teaduspärand. Portaalist on võimalik otsida arhivaale, raamatuid, kaarte, pilte, artikleid, skulptuure, heli- ja videosalvestisi ning muud digitaalset teaduslikku ja kultuurialast infot. E-varamu portaal is endas digitaalseid objekte ei säilita, digikogud paiknevad mäluasutuste repositooriumides.

2017. aasta lõpus oli E-varamu portaaliga liitunud 13 andmeallikat, nendest kaks andmeallikat, Kultuuriministeerium ja eElurikkus, ei ole ELNETi liikmed. Kokku on portaal is indekseeritud ligi 15 miljonit objekti.

Nr	Andmebaas	Asutus	2017
1	AIS	Rahvusarhiiv	8 314 144
2	Kivike	Eesti Kirjandusmuuseum	807 262
3	DIGAR	Eesti Rahvusraamatukogu	81 462
4	digikogu	Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu	6 765
5	ETERA	Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	19 353
6	DSpace	Tartu Ülikooli Raamatukogu	44 825
7	MuiS	Kultuuriministeerium	885 808
8	ETIS	Haridus- ja Teadusministeerium	1 000
9	Metashare	Eesti Keeleressursside Keskus	60
10	eElurikkus	Tartu Ülikool (Loodusmuuseum)	5
11	E-kataloog ESTER	ELNET Konsortsium	2 975 600
12	Andmebaas ISE	ELNET Konsortsium	1 710 236
13	Eesti märksõnastik	ELNET Konsortsium	7

Aasta jooksul muutsid (täiustasid, korrastasid, uuendasid jne) peaaegu kõik andmeallikad oma portaalides kuvatavat andmestikku. Selle tulemusena vajasid uuendamist ka andmeallikate andmed, mis kajastuvad E-varamu portaalis.

2017. aastal külastati E-varamu portaali 148 971 korral, s.o. keskmiselt 400 korda päevas. Keskmine külastus kestis perioodil 01. 01. 2017 - 31. 12. 2017 – 6 minutit ja 2 sekundit. Päringuid tehti aastas 180 238.

2017. aastal uusi andmeallikaid juurde ei liidestatud. Aasta lõpuks olid kaardistustabelite esmased versioonid valmis nii Eesti Maaülikooli kui ka Filmiarhiivi andmestu liidestamiseks. Need andmekogud liidestatakse E-varamu portaaliga 2018. aastal. Jätkus ka E-varamu portaalis kasutuses olevate dokumentide uuendamine (kasutusjuhend, infolehed jne).

8. TÖÖRÜHMAD

Konsortsiumis on kaheksa töörühma (haldurite kogu, kataloogimise ja nimenormandmete töörühm, liigitamise ja märksõnastamise töörühm, andmebaasi ISE töörühm, ühishangete töörühm, digiteerimise töörühm, E-varamu portaali töörühm ning 2017. aastal ellu kutsutud statistika töörühm).

Infosüsteemi ESTER ning kasutatava riist- ja tarkvara üldiste küsimustega tegeleb **haldurite kogu** (juht Piret Zettur, ELNET). Haldurite kogu tegevuse eesmärgiks on tagada ühiste infosüsteemide igapäevane tõrgeteta töö, turvalisus ja stabiilne areng ning neil infosüsteemidel tuginevate raamatukoguteenuste toimimine ja järjepidev arendamine. Töörühma kuulub 29 liiget, postiloendis on 56 liiget. Aastas toimus neli korralist koosolekut, lisaks sellele peeti intensiivseid arutelusid ja koosolekuid ka seoses erinevate arendustöödega. Aktiivselt suheldi ka e-posti ja Skype'i vahendusel. 2017. aastal oli põhiline töö lisaks igapäevaste jooksvate küsimuste lahendamisele seotud kasutajate registreerimise ja autentimise süsteemi (KRAS) arendusega.

Kataloogimise ja nimenormandmete töörühma eesmärk on ühtlustada ja koordineerida kataloogimist ning nimenormandmete koostamist e-kataloogis ESTER (juht Jane Makke, RR).

Töörühma kuulub 25 liiget. Töörühmal on 4 postiloendit: töörühma liikmete postiloend (33 liiget), üldine kataloogijate postiloend (121 liiget), RDA töögrupi postiloend (6 liiget) ja vanaraamatu postiloend (23 liiget). Kõiki neid haldab töörühma juht. Töörühm käis koos kolmel korral. Lisaks toimus 4 RDA töögrupi koosolekut. Samuti suheldi aastaringelt aktiivselt postiloendi vahendusel.

Olulised teemad olid juhendmaterjalide värskendamise ja andmebaasi korrastamise kõrval seotud uue kataloogimisstandardi RDAga ning normikirjetega. Alates 2017. aastast edastatakse e-kataloogi ESTER nimenormandmeid rahvusvahelisesse VIAFi andmebaasi, avati ka võimalus kopeerida nimenormandmeid Kongressi Raamatukogu andmebaasist. Võeti vastu otsus hakata autoriregistrisse moodustama kahe paralleelse normikirje asemel ühte normikirjet.

Mais korraldas töörühm koos artiklite andmebaasi töörühmaga ühise koolituspäeva, kus oli 116 osalejat. Ürituse slaidid on kättesaadavaks ELNETi sisevõrgus.

E-kataloogi ESTER küsimustega tegeleb ka **liigitamise ja märksõnastamise töörühm**, eesmärgiga ühtlustada ja koordineerida liigitamist ja märksõnastamist e-kataloogis ESTER (töörühma juht Kadi Mälton, RR). Töörühma kuulub 25 liiget. Aasta jooksul käidi koos kahel korral. Olulised teemad: juhendmaterjalide uuendamine, otsuste koondamine protokollidest, ülevaade konsortsiumi raamatukogude liigitamise ja märksõnastamise põhimõtetest, EMSi ja UDK uuendused.

Eesti artiklite andmebaasi ISE küsimustega tegeleb **andmebaasi ISE töörühm** (juht Külli Solo, ISE haldur, ELNET). Töörühma kuulub 18 liiget, postiloendis on 75 liiget. Töörühm suhtles ja vahetas infot enamasti e-posti ja meililisti vahendusel. Lisaks ka Google Drive'is olevate dokumentide kaudu. Tegevus ISE andmebaasi osas on suhteliselt muutusteta ning baasi koostajate ja ka täiendavate teemabaaside arv on vähenenud. Seetõttu ei ole enam vaja sageli koosolekuks kokku saada. 2017. aastal toimus kaks töörühma koosolekut.

Mais korraldas töörühm koos kataloogimise ja nimenormandmete töörühmaga ühise koolituspäeva, kus oli 116 osalejat. Ürituse slaidid on kättesaadavad ELNETi sisevõrgus.

Ühishangete töörühm kaardistab konsortsiumi liikmesraamatukogude kasutajate infovajadusi, tutvustab uusi pakutavaid elektroonilisi ressursse ning saadud andmete põhjal selgitab välja prioriteedid ja kooskõlastab ühishangete soovid (juht Marika Meltsas, ELNET). Töörühmas on 11 liiget, postiloendis 22 liiget. Postiloendi asemel kasutatakse rohkem teisi suhtluskanaleid.

Digiteerimise töörühm töötas vahepeal minimaalselt, mistõttu arutati mitmel korral ka töörühma vajaduse üle. Raamatukogude soovil töörühm jätkab (uus juht Signe Tõnisson, RR). Esimesteks töödeks saab töörühma reglemendi ja ülesannete täpsustamine. Töörühma kuulub 13 liiget, postiloendis on 15 liiget.

Statistika töörühm (juht Margit Jõgi, RR) on samuti alles alustamas ning oma reglementi ja ülesandeid fikseerimas. Töörühma kuulub 9 liiget, postiloendis on 12 liiget.

9. KONVERENTSIDEST, SEMINARIDEST, KOOLITUSTEST OSAVÕTT

14. veebruaril Smart-ID teabepäev – Riin Olonen.

1. - 2.märtsil mäluasutuste talveseminar "Kuidas saame parima personali" Käärikul – Mare-Nelli Ilus, Riin Olonen, Külli Solo („Artiklite andmebaas ISE – mis on muutunud?“), Kill K. Kask, Piret Zettur, Urmas Sinisalu.

14. märtsil infoturbe halduse koolitus ISKE baasil – Riin Olonen.

22. märtsil kohtumine Innovative Interfaces esindajatega – Riin Olonen, Piret Zettur.

2. - 5. aprillil rahvusvaheline IUG (*Innovative Users Group*) konverents National Harboris (USA) – Riin Olonen, Piret Zettur.

25. aprillil III veebiseminar “The Value of Linked Data: Learn how libraries are benefiting from Innovative Linked Data” – Riin Olonen, Piret Zettur.

26. aprillil Datafox'i veebiseminar „Uus isikuandmete kaitse üldmäärus – mis muutub ja kuidas valmistuda?“ – Ave Janu.

3. mail ELNETi suveseminari (Eesti IUG) esimene osa toimus Tallinna Tehnikakõrgkooli raamatukogus. Seminaril arutati rahvusvahelisel IUG konverentsil kuulud ja erinevaid konsortsiumis eesseisvaid infosüsteemi arendusi. Seminaril osales 37 konsortsiumi ning liikmes-ja partnerraamatukogu töötajat. Ettekannetega esinesid Riin Olonen („Konverents, koolitus ja intervjuud“, „Sierra Roadmap ja API uudised“, „Hosting, Amazon, AppDynamics, tooted vrs teenused“) ja Piret Zettur („Kas My Library App sobiks meile?“, „Desision Center - statistika saamine on imelihtne“, „Foorumitest ja fookusgruppidest ning sellest kuidas Polarises topeltkirjeid eemaldati“, „Mida sel korral Hackatonil tehti“, „Digitaalarhiividest linkide laadimine Sierrasse“).

10. mail ExLibrise veebiseminar “Alma Overview” – Riin Olonen.

11.-12. mail digimälu seminar Rahvusraamatukogus – Riin Olonen, Piret Zettur, Kill K. Kask, Peeter Kondratjev.

17. mail ERÜ uue mõtte töörühma mõttetalgud Rahvusraamatukogus – Riin Olonen.

23. mail ELNET Konsortsiumi koolituspäev Rahvusraamatukogus (korraldasid kataloogimise ja nimenormandmete töörühm ja andmebaas ISE töörühm) – ettekannetega esinesid mitmed ELNETi töötajad. Esinejad: Külli Solo, Urmas Sinisalu, Riin Olonen, Külli Moont, Kadi Mälton, Jane Makke (vt <http://www.elnet.ee/et/e-kataloog-ester/juhendmaterjalid/86-e-kataloog-ester/242-elnet-koolituspaeev-2017>).

29.-30. mail ELNETi suveseminari (Eesti IUG) teine osa Uhtjärve Ürgoru Nõiariigis. ELNETi töötajatest osalesid Ave Janu, Piret Zettur, Riin Olonen, Urmas Sinisalu, Kill K. Kask, Peeter Kondratjev, Jane Makke, Külli Solo, Kadi Mälton, Sirje Nilbe.

Mais-juunis THOR veebiseminarid „Overview of PID Systems, Persistent identifiers : current features and future properties, Persistent Identifier (s)election guide“ jne – Riin Olonen

1. juunil III veebiseminar „Introducing IdeaLab“ – Riin Olonen.

7. juunil Zepheira veebiseminar „5 Ways to Make Linked Data Work for Your Library“ – Riin Olonen, Piret Zettur.

12.-13. juulil konverents “Kultuuripärand 3.0: kasutajad ja ligipääs digiajastul” ERMis – Riin Olonen.

13. augustil ExLibrise veebiseminar “Primo Overview” – Riin Olonen.

25. august riigihanke koolitus: Uus riigihangete seadus - ülevaade seadusega kaasnevatest muudatustest Tartus (Addenda koolitused) – Elena Sipria-Mironov.

29. - 30. augustil Eesti mäluasutuste suveseminar „Digitekkeline pärand ja osaluskuultuur“ – Piret Zettur, Kristina Pai, Urmas Sinisalu, Jane Makke, Peeter Kondratjev.

11. - 12. september ERÜ kogude toimkonna koolitus Viljandis – Kristina Pai.

19. septembril EBSCO Folio teabepäev Rahvusraamatukogus – Riin Olonen.

20. – 25. septembril EIFL General Assembly 2017 Tbilisis, Georgias – Marika Meltsas (ettekanne „Experience with e-books on institutional level“).

12. oktoobril ExLibrise teabepäev “Raamatukogusüsteem Alma” Rahvusraamatukogus – Kristina Pai, Riin Olonen, Piret Zettur, Urmas Sinisalu, Jane Makke, Kadi Mälton.

18. oktoobril koolitus "GDPR andmekaitse planeerimine" Tehnikaülikoolis Tallinnas – Piret Zettur, Kill K. Kask.

23. oktoobril ERÜ teadus- ja erialaraamatukogupäev EBSis – Riin Olonen, Ave Janu, Urmas Sinisalu.

26. oktoobril III veebiseminar “Innovative's Cloud Hosting Services” – Riin Olonen.

1.-3. novembril Viies Eesti digihumanitaaria konverents „Avatud litsentsid, avatud sisu ning avaandmed digihumanitaaria arendamise võimalusena“ (1.–2.11.2017 Eesti Rahva Muuseumis, 3.11 Eesti Kirjandusmuuseumis) – Kristina Pai, Urmas Sinisalu, Jane Makke,

03. novembril Aleksander Sibulale pühendatud erialapäev „Autoriõigus ja digitaalne sisu raamatukogudes“ Tallinna Keskraamatukogus – Ave Janu.

6. novembril seminaripäev “RVL täna ja homme” Rahvusraamatukogus – Riin Olonen.

16. novembril III veebiseminar “Innovative and the Future of Libraries” – Riin Olonen, Piret Zettur.

21. novembril veebiarhiveerimise nõukoda Tallinnas Rahvusraamatukogus – Kristina Pai.

21. - 22. novembril riigihangete algkursus (2 päeva, 10 akadeemilist tundi) Tallinnas (Addenda koolitused) – Elena Sipria-Mironov.

Aasta jooksul SirsiDynixi veebiseminaride sari lingitud andmetest – Riin Olonen.
Linked Data 101 : Introduction to Linked Data (Brad Whittle)

Linked Data 201 : How It Works (Jeff Penka)

Linked Data 301 : A Breakdown of BIBFRAME (Julie Williamsen & Ranny Lacanienta)

Linked Data 401 : In Your Library (Sheridan Richey)

Linked Data 499 : Your Action Plan (Gloria Gonzalez & Jeff Penka)

10.ARTIKLID

Mare-Nelli Ilus, Riin Olonen. **20 aastat Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi** // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 28/2017. Tallinn, 2017.

Mare-Nelli Ilus, Riin Olonen. **Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi tegevus 2016. aastal** // Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat. 28/2017. Tallinn, 2017.

Riin Olonen. **Ühine infosüsteem Eesti raamatukogudele** // Raamatukogu, ISSN 0235-0351. (2017) nr. 1, lk. 15-17.

KASUTATUD LÜHENDID

EKM – Eesti Kirjandusmuuseum

ERÜ – Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing

HTM – Haridus-ja Teadusministeerium

RR – Eesti Rahvusraamatukogu

TLÜ – Tallinna Ülikool

TrtLR – Tartu Linnaraamatukogu

TÜ – Tartu Ülikool

E-KATALOOG ESTER: ARVANDMED**2.1. Kasutuslitsentside jaotus**

Raamatukogu	Lühend	Litsentsid
Eesti Hoiuraamatukogu	EHR	5
Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	KMAR	9
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	EKAR	5
Eesti Kunstimuuseumi raamatukogu	EKMR	2
Eesti Maaülikooli raamatukogu	EMÜR	15
Eesti Muusika-ja Teatriakadeemia raamatukogu	EMTAR	9
Eesti Panga raamatukogu	EPR	1
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	ERMUR	4
Eesti Rahvusrhiivi raamatukogu	ERA	4
Eesti Rahvusraamatukogu	RR	108
Kaitseväe raamatukogud	KV	18
Sisekaitseakadeemia raamatukogu	SKA	6
Tallinna Keskraamatukogu	TlnKR	100
Tallinna Tehnikakõrgkooli raamatukogu	TTKR	6
Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu	TTÜR	38
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	TLÜAR	60
Tartu Linnaraamatukogu	TrtLR	54
Tartu Ülikooli Raamatukogu	TÜR	112
ELNET Konsortsium (reserv)	ELNET	5
	KOKKU	561

2.2. Kirjete arv ESTERis 2017 (seisuga 31. 12. 2017)

KIRJETÜÜP	KOKKU
Bibliokirjed	3 102 124
Eksemplarid	9 763 649
Lugejakirjed	435 967
Normikirjed	116 244
Kursusekirjed	304

2.3. Andmebaasi ESTER kasv 2013 - 2017

AASTA	BIBLIOKIRJED	JUURDEKASV	EKSEMPLARID	JUURDEKASV
2013	3 177 784	+43 484	8 825 086	+446 885
2014	2 979 095	*-198 689	9 053 428	+228 342
2015	2 993 766	+14 671	9 289 452	+236 024
2016	3 041 070	+57 304	9 527 681	+238 229
2017	3 102 124	+61 054	9 763 649	+235 968

2.4. Laenusaktiivsus 2013 - 2017

AASTA	LAENUTUSI	TAGASTUSI	PIKENDUSI
2013	2 550 145	2 521 765	1 943 484
2014	2 487 986	2 370 456	1 837 338
2015	2 279 425	2 278 488	1 775 384
2016	2 088 355	2 090 310	1 691 628
2017	1 979 842	1 978 423	1 654 878

2.5. E-kataloogi ESTER külastusstatistika 2015 - 2017

	KLIKID	PÄRINGUD
2015	44 216 852	35 431 985
2016	54 809 674	36 874 244
2017 *	25 319 389	19 312 302

* Seoses kasutaja registreerimise ja autentimise süsteemi (KRAS) ning SSO lahenduse kasutuselevõtuga muutus e-kataloogi kasutusstatistika kogumine, mistõttu aruandes 2017. aasta kasutuse kohta esitatud numbrid kajastavad kasutust vaid osaliselt.

EESTI ARTIKLITE ANDMEBAAS ISE: ARVANDMED

3.1. Kirjete arv ISEs 2017 (seisuga 31. 12. 2017)

Kirjetüüp	Üldarv	Juurdekasv vrldl 2016
Nimetusekirjed	1 817 221	+ 16 019
Normikirjed	61 601	+ 443

Seisuga 31. 12. 2017 oli andmebaasis 1 833 240 biblio- ja 61 601 normikirjet. Aasta jooksul sisestati kokku 21 253 (2016. aastal 62 063) bibliokirjet. *Google Analytics'i* andmetel külastati andmebaasi ISE 2017. aastal 98 564 korral (otsingusessioonid), andmebaasi kasutas 56 786 kasutajat.

3.2. Jagunemine teemabaasidesse (seisuga 31. 12. 2017)

KOOD	SKOOP	2017	2016	J-KASV
ihari	ISE haridus	143 647	142 128	1 519
ihuma	ISE humanitaaria	123 408	122 052	1 356
ikeki	ISE keel ja kirjandus	140 819	139 678	1 141
itmkf	ISE kunst, muusika, teater, film	358 228	356 213	2 015
ilood	ISE loodus- ja täppisteadused	48 163	47 722	441
imaak	ISE maamajandus ja keskkond	36 219	35 890	329
imedi	ISE meditsiin ja tervishoid	57 350	56 810	540
istva	ISE sport, turism, vaba aeg	66 868	66 086	711
itehn	ISE tehnika, tööstus, ehitus, IT	46 980	45 482	1 498
iyhis	ISE ühiskonnateadused	652 436	646 743	5 693
iyld	ISE yld	0	0	0
ieres	ISE e-ressursid (kirjed viitega täistekstile)	257 560	244 407	13 153

3.2. jätkub...

KOOD	SKOOP	2017	2016	J-KASV
rbie	RR Eesti õigusbibliograafia	49 947	48 240	1 707
rparl	RR Parlamentarism	1 931	1 930	1
rrepr	RR reprod	53 429	52 219	1 210
rvpb	RR Vabariigi Presidendi bibliograafia	24 820	24 006	814
rvart	RR õigusartikleid välisajakirjadest	2 579	945	1 634
aa	TLÜAR teemabaasid [varjatud]		97 079	99 927
aatly	- Tallinna Ülikool	43 925	42 002	1 923
aatrk	- Raamatukogu publikatsioonid	2 924	2 920	4
aavea	- Väliseesti artiklid	26 698	25 630	1 068
aavei	- Väliseesti ilukirjandus [varjatud]	551	551	0
aavet	- Väliseesti teaduskirjandus [varjatud]	549	549	0
ataka	- Akadeemikud	9 588	9 589	-1
atgeo	- Geoloogia	6 576	6 576	0
atsug	- Soome-ugri	5 469	5 472	-3
atung	- Ungari		4 794	4 794
okodu	TrtLR – Tartu kodulugu	101 690	96 119	5 888
opers	TrtLR – Tartu personaalia	23 761	23 381	416
oluts	TrtLR – Tartu Linnraamatukogu	2 205	2 030	206
yy	TÜR skoop [varjatud]		6 506	6 506
ybibl	TÜR skoop [varjatud]		0	0
dsoja	KV Eesti sõjanduse bibliograafia	12 731	10 179	2 552
ska	SKA Siseturvalisuse bibliograafia	24 223	21 119	3 104
KOKKU	/ei ole ridade aritmeetiline summa/	1 833 240	1 817 221	16 019

NB! Kirje võib olla korraga mitmes teemabaasis.

3.3. Sisestatud kirjed raamatukogude kaupa

Raamatukogu	2016	2017
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	164	0
Eesti Kunstimuuseumi raamatukogu	14	0
Eesti Maaülikooli raamatukogu	1 826	0
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu	278	409
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	49	13
Eesti Rahvusraamatukogu	13 972	6 828
Kaitseväe Peastaabi raamatukogu	2 247	1 804
Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	0	72
Sisekaitseakadeemia raamatukogu	550	4 410
Tallinna Keskraamatukogu	1 290	111
Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu	1 021	1 081
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	6 989	3 022
Tartu Linnaraamatukogu	5 335	3 120
Tartu Ülikooli Raamatukogu	3 036	604
Kokku	36 771	21 363

3.4. Andmed Google Analytics'i põhjal (1. 01. 2017 - 31. 12. 2017)

98 564 sessiooni (*sessions*)

56 786 kasutajat (*users*)

522 371 lehekülje vaatamist (*page views*)

44,73% pörkemäär (*bounce rate*)

55,71% uusi külastusi (*new visits/sessions*)

2017. a. TEADUSANDMEBAASIDE ÜHISHANKED

Juurdepääs osteti järgmistele andmebaasidele:

ScienceDirect

Wiley e-ajakirjad

Springer Nature e-ajakirjad

Web of Science

IEEE Xplore

Scopus

ACS (American Chemical Society) e-ajakirjad

EBSCO Publishing andmebaasid

ebrary

American Physical Society e-ajakirjad, PROLA

American Institute of Physics e-ajakirjad

PsycArticles

Institute of Physics (IOP) e-ajakirjad

RSC (Royal Society of Chemistry) e-ajakirjad

Cambridge University Press e-ajakirjad

Grove Music, Grove Art

RILM, RIPM

MathSciNet

Oxford University Press e-ajakirjad.

ELNET KONSORTSIUMI 2017. a. EELARVE LAEKUMISED-VÄLJAMAKSED

koost. 10. 05. 2018

LAEKUMISED	Tekkepõhine	Kassapõhine
1. Liikmemaksud	173 612	172 851
1.1. Administreerimine	56 700	56 227 ¹
1.2. Infosüsteemide haldamine	51 152	51 037 ²
1.3. E-teadusinformatsiooni hankimine	20 760	20 587 ³
1.4. E-varamu portaali haldamine ⁴	45 000	45 000
2. Infosüsteemid	155 549	2489
2.1. Haridus- ja teadusministeeriumi eraldis	153 068 ⁵	0
2.2. Raamatukogude omafinatseerimine (suveseminar)	2 014	2 022
2.3. Autorihüvitisfond	192	192
2.4. Eelmise perioodi intressid	275	275
2.5. Tuumiktaristu	5 000	5 000
3. Teadusinformatsiooni hanked	3 550 046	384 490
3.1. Sihtfinantseerimine (HTM)	3 274 431	74 431 ⁵
3.2. Raamatukogude omafinatseerimine	275 615	310 059 ⁶
KOKKU	3 786 257	638 560
2017. a. jääk	114 162	326 390
Arendusfond	26 228	26 228
E-Varmu	28 656	35 723
ESTER	8 515	16 779
ESTER HTM	-2 769	2 594
ELNET	-2 239	3 597
Elektrooniline raamatukogu ⁷	55 771	241 469

¹ EKA liikmemaks 472,5 laekunud 2018.

² EKA liikmemaks 115 laekunud 2018.

³ EKA liikmemaks 173 laekunud 2018.

⁴ 1.4. eest tasusid 2017. a. 3 liiget (RR, TÜ, TLÜAR) ja 1 partner (KirMus). 1.1., 1.2. ja 1.3 eest tasusid kõik liikmed ja partnerid.

⁵ HTMi eraldis 2017. a. 3 274 431, see laekus kahes osas: 27.12.2016 - 3 200 000 eurot ja 07.07.2017 - 74 431 eurot. Osa 2017. a. kulutusi tehti infosüsteemile juba 2016. a. lõpus.

⁶ 2016. a. tegi ELNET ettemaksu andmebaasi Taylor & Francis eest, mille TTÜ kompenseeris 2017. a. alguses (34 444).

⁷ Mitme andmebaasi eest tasuti 2018. a. alguses, sest arved ei laekunud varem. Nende andmebaaside eest, mida ostsid raamatukogud oma raha eest, tasub esmalt ELNET ja esitab seejärel arved raamatukogudele.

koost. 10. 05. 2018

Kassapõhised väljamaksed	
1. Tööjõukulud	123 626
1.1. Administreerimine	44 289
1.2. Infosüsteemide haldamine	52 534
1.3. E-teadusinformatsiooni hankimine	12 999
1.4. E-Varamu portaali haldamine	13 804
2. Lähetus- ja koolituskulud	8 570
3. Administreerimiskulud	12 057
4. Infosüsteemide haldamine	111 634
4.1. Riistvara	3 740
4.2. Tarkvara	105 304
4.3. Infosüsteemi arendus	1 564
4.4. Seminarid	1 026
5. Teadusinformatsiooni hanked	3 780 536
5.1. Haridus- ja teadusministeeriumi eraldis 2017. aastaks	3 410 565
5.2. Raamatukogude omafinantseerimine	363 617
5.3. eIFLi liikmemaks	6 354
KOKKU	4 036 423

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	326 223	3 791 624	
Nõuded ja ettemaksud	3 319 958	3 366 298	2
Kokku käibevarad	3 646 181	7 157 922	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	488	218 988	2
Materiaalsed põhivarad	15 419	29 911	4
Immateriaalsed põhivarad	178 800	268 200	5
Kokku põhivarad	194 707	517 099	
Kokku varad	3 840 888	7 675 021	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	209 571	446 587	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	3 433 321	6 708 324	8
Kokku lühiajalised kohustised	3 642 892	7 154 911	
Pikaajalised kohustised			
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	488	218 988	8
Kokku pikaajalised kohustised	488	218 988	
Kokku kohustised	3 643 380	7 373 899	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	301 122	404 793	
Aruandeaasta tulem	-103 614	-103 671	
Kokku netovara	197 508	301 122	
Kokku kohustised ja netovara	3 840 888	7 675 021	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	554 923	546 242	9
Annetused ja toetused	3 467 725	3 089 023	10
Kokku tulud	4 022 648	3 635 265	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-3 854 811	-3 494 679	11
Mitmesugused tegevuskulud	-44 339	-28 064	
Tööjõukulud	-123 497	-112 521	12
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-103 891	-103 965	
Kokku kulud	-4 126 538	-3 739 229	
Põhitegevuse tulem	-103 890	-103 964	
Muud finantstulud ja -kulud	276	293	
Aruandeaasta tulem	-103 614	-103 671	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-103 890	-103 964
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	103 891	103 965
Kokku korrigeerimised	103 891	103 965
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	264 840	-1 527 509
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-3 730 518	2 609 306
Kokku rahavood põhitegevusest	-3 465 677	1 081 798
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	276	293
Kokku rahavood investeerimistegevusest	276	293
Kokku rahavood	-3 465 401	1 082 091
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 791 624	2 709 533
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-3 465 401	1 082 091
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	326 223	3 791 624

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	404 793	404 793
Aruandeaasta tulem	-103 671	-103 671
31.12.2016	301 122	301 122
Aruandeaasta tulem	-103 614	-103 614
31.12.2017	197 508	197 508

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Vara ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste varadena on näidatud varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Tulude, kulude ja tulemi kajastamiseks on järgitud Raamatupidamise Toimkonna juhendis „Mittetulundusühingud ja sihtasutused“ toodud tulemiaruanne skeemi.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Rahana bilansis ning raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes näidatakse raha arvelduskontode jääke ning üllikviidseid rahaturufondide osakuid.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem kui üks aasta ja mille maksumus ületab 640 eurot. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Vara, mille maksumus ei ületa 640 eurot, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse. Väheolulise maksumusega vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeest.

Infotehnoloogilist riistvara amortiseeritakse 4 aasta jooksul.

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Sihtfinantseerimine

Ühingu liikmetelt kogutavad liikmemaksud, mis on kogutud põhikirjaliste ülesannete täitmiseks vajalike administreerimiskulude katteks, kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Sihtotstarbelisi toetusi ja sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused ja tasud on mõeldud. Varade sihtfinantseerimist kajastatakse järgnevalt – sihtotstarbeliste toetuste arvel soetatud vara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning varade soetamise toetuseks saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse vara kasuliku eluea jooksul. Kohustus kajastatakse tuluna kui on täidetud RTJ 12 paragrahv 10-s toodud kriteeriumid.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandeaasta finantsaruanded kajastavad olulisi vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Tulude ja kulude arvestus.

Kulud kajastatakse tekkepõhiselt, andmebaaside kasutamise tasud kajastatakse kuluna vastavalt kasutusõiguse perioodile.

Saadud annetused ja toetused kajastatakse tuluna samal perioodil, mil leiavad aset vastavad kulutused.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	761	761	0	0
Ostjatelt laekumata arved	761	761	0	0
Muud nõuded	8	8	0	0
Ettemaksed	3 319 677	3 319 189	488	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 320 446	3 319 958	488	0
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	34 452	34 452	0	0
Ostjatelt laekumata arved	34 452	34 452	0	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 304	5 304	0	0
Muud nõuded	1 727	1 727	0	0
Ettemaksed	3 543 803	3 324 815	218 988	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 585 286	3 366 298	218 988	0

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	184 299	0	431 127
Üksikisiku tulumaks	0	2 022	0	1 712
Erisoodustuse tulumaks	0	13	0	71
Sotsiaalmaks	0	3 597	0	3 151
Kohustuslik kogumispension	0	204	0	149
Töötuskindlustusmaksed	0	255	0	216
Ettemaksukonto jääk	0		5 304	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad		190 390	5 304	436 426

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Muud materiaalsed põhivarad	Kokku
31.12.2015		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-43 948	-43 948
Jääkmaksumus	44 476	44 476
Amortisatsioonikulu	-14 565	-14 565
31.12.2016		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-58 513	-58 513
Jääkmaksumus	29 911	29 911
Amortisatsioonikulu	-14 492	-14 492
31.12.2017		
Soetusmaksumus	88 424	88 424
Akumuleeritud kulum	-73 005	-73 005
Jääkmaksumus	15 419	15 419

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2015		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	357 600	357 600
Amortisatsioonikulu	-89 400	-89 400
31.12.2016		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	-89 400	-89 400
Jääkmaksumus	268 200	268 200
Amortisatsioonikulu	-89 400	-89 400
31.12.2017		
Soetusmaksumus	357 600	357 600
Akumuleeritud kulum	-178 800	-178 800
Jääkmaksumus	178 800	178 800

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	15 343	15 343	0	0
Võlad töövõtjatele	3 765	3 765	0	0
Maksuvõlad	190 390	190 390	0	0
Muud võlad	73	73	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	209 571	209 571	0	0

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	6 449	6 449	0	0
Võlad töövõtjatele	3 494	3 494	0	0
Maksuvõlad	436 426	436 426	0	0
Muud võlad	218	218	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	446 587	446 587	0	0

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Puhkusetasude kohustus	3 765	3 494
Kokku võlad töövõtjatele	3 765	3 494

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

31.12.2017

Lühiajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2017. a. majandusaasta aruanne

1. HTM

1.1 Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 3 130 843

1.2 Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu -1 727

2. Liikmetelt:

2.1. ELNET tulevaste perioodide tulu -2 239

2.2. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 34 733

2.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu 243 055

3. E-varamu tulevaste perioodide tulu 28 656

Kokku lühiajaline kohustus 3 433 321

Pikaajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2017. a. majandusaasta aruanne

1. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 488

Kokku pikaajaline kohustus 488

31.12.2016

Lühiajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2016. a. majandusaasta aruanne

1. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 96 157

1.1 Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 6 116 679

2. Liikmetelt:

2.1. ELNET tulevaste perioodide tulu 0

2.2. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu 132 380

2.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu 363 108

3. E-varamu tulevaste perioodide tulu 0

Kokku lühiajaline kohustus 6 708 324

Pikaajaline kohustus

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2016. a. majandusaasta aruanne

1. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu HTM 218 988

Kokku pikaajaline kohustus 218 988

Lisa 9 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2017	2016
Sihtotstarbelised tasud		
ELNET	57 764	59 068
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	80 731	77 529
Elektrooniline raamatukogu	416 428	409 645
Kokku liikmetelt saadud tasud	554 923	546 242

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Eesti raamatukogude koondkataloogi ESTER haldamiseks ja hooldamiseks	168 132	160 146
E-Varamu	20 826	13 342
Elektrooniline Raamatukogu	3 278 767	2 915 535
Kokku annetused ja toetused	3 467 725	3 089 023

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2017	2016
E-varamu	0	0
Kataloogi ESTER kulud	175 625	184 079
Elektroonilise raamatukogu kulud	3 679 186	3 310 600
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	3 854 811	3 494 679

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	92 314	83 877
Sotsiaalmaksud	31 183	28 644
Kokku tööjõukulud	123 497	112 521
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	12	12

Lisa 13 Seotud osapooled (eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2017	31.12.2016
Juriidilisest isikust liikmete arv	9	9